

"Trzeci sektor dla Polski - rola sektora pozarządowego w rozwoju kraju"

Rekomendacje Forum Inicjatyw Pozarządowych będące odpowiedzią na zdefiniowane pytania:

- 1. Czym jest lub powinien być III sektor?**
- 2. Co ma zmieniać III sektor?**
- 3. W jaki sposób powinny być dokonywane zmiany przez III sektor?**
- 4. W oparciu o jakie wartości powinien działać III sektor?**

Ad.1. Czym jest lub powinien być III sektor?

1. Sektor powinien być rozwijającym się miejscem tworzącym warunki dla zatrudnienia.
2. Organizacje pozarządowe powinny być postrzegane jako miejsce zatrudnienia i miejsce pracy (należy wzmocnić wizerunek ngo jako równoprawnego pracodawcy na rynku pracy - INNEGO niż komercyjni prywatni pracodawcy).
3. Warto aby organizacje pozarządowe powiększały kadry w ramach zatrudnienia subsydiowanego, tym samym zatrudniając również osoby bezrobotne (w tym wypadku konieczne są zmiany legislacyjne w ustawie o promocji zatrudnienia (...)).
4. Organizacje pozarządowe powinny być bardziej stabilnym miejscem zatrudnienia.
5. Organizacje pozarządowe powinny być miejscem praktycznej edukacji tworzenia społeczeństwa obywatelskiego dla młodych ludzi.
6. Organizacje pozarządowe powinny być przestrzenią do kreatywności, samorozwoju, uwalniania energii, rozwijania zasobów.
7. Sektor powinien być organem opiniotwórczym dla samorządu. Uwagi, spostrzeżenia powinny być uwzględniane. W konsultacjach dokumentów powinno się stosować standard „uwzględniono uwagi”, „nie uwzględniono uwagi” wraz z uzasadnieniem. Powinno tak się dziać również na poziomie samorządów najniższego szczebla. Warto wprowadzić obowiązkowo wymogi/zasady dotyczące prowadzenia konsultacji społecznych tak aby nie były one pozorne.
8. III sektor powinien być partnerem w politykach publicznych – powinien być włączany do tworzenia dokumentów, a nie tylko do konsultacji gotowych dokumentów.
9. III sektor buduje pomosty między sektorami. Wydaje się, że żaden inny sektor nie jest zainteresowany czy zdolny do tego, żeby partnersko budować relacje czy konkretne przedsięwzięcia międzysektorowe.
10. Sektor organizacji jest miejscem, w którym realizowane są inicjatywy, które nie są możliwe do realizacji przez inne sektory.
11. Administracja samorządowa i rządowa powinna więcej zadań delegować organizacjom pozarządowym z pełnym ich finansowaniem.
12. Konieczne jest partnerstwo III sektora z biznesem w celu budowania CSR (odpowiedzialny biznes).
13. Sektor powinien być stabilny i zrównoważony (dziś istnieje widoczny podział podmiotów III sektora). Powinna być większa szansa dla rozwoju małych i

młodych organizacji. Konieczne jest wprowadzenie mechanizmów zapewnienia równości i możliwości pozyskiwania środków dla małych organizacji (to już częściowo działa przez regranting PAWF i w tym roku FIO),

Ad. 2 Co ma zmieniać III sektor?

Sektor pozarządowy powinien:

1. rozwijać edukację obywatelską – kreować aktywne wspólnoty lokalne w praktyce;
2. zdecydowanie mocniej współpracować ze szkołami (potrzebne jest wprowadzenie do szkół podstawowych programów budujących współpracę);
3. uczyć pracy zespołowej poprzez praktyczne działanie;
4. przestawiać sposób myślenia Polaków z „jest źle na jest dobrze”;
5. uczyć odpowiedzialności;
6. budować więzi, relacje, poczucie wspólnoty – patriotyzm lokalny;
7. uczyć tolerancji, szacunku i zrozumienia;
8. brać udział (realny) w ustanawianiu prawa. Ważne aby w procesie jego stanowienia brały udział różne organizacje (różne stażem czy wielkością).
9. być recenzentem władz samorządowych. Organizacje powinny monitorować działania i skuteczność administracji publicznej.
10. kreować rozwiązania dotyczące polityki publicznej (strategie, decyzje bieżące, plany).
11. kreować nową jakość. Sektor powinien ją definiować i promować.
12. koniecznie prowadzić edukację obywatelską w praktyce (praktyki, staże, ale również wolontariat, szkolenia i wszelkie formy współpracy np. ze szkołami w zakresie edukacji obywatelskiej)

Ad.3. W jaki sposób powinny być dokonywane zmiany przez III sektor?

1. Sektor powinien znacznie aktywniej zbierać potrzeby i pomysły od swoich beneficjentów, celem ich przedstawiania Jednostkom Samorządu Terytorialnego. Dziś nierzadko ów kontakt kończy się na etapie tworzenia organizacji.
2. Należy aktywnie zmieniać myślenie z MY – „III sektor” i ONI „sektor administracji” – na rzecz wspólnej odpowiedzialności za odbiorców i przestrzeń aktywności.
3. Wyzwaniem jest prowadzenie rzeczywistego dialogu obywatelskiego – celem rozwiązywania problemów, a nie prowadzenia rozmowy dla samej rozmowy między sektorowej.
4. Konieczna jest większa i systemowa współpraca samego środowiska NGO na rzecz rozwiązywania lokalnych problemów.
5. Należy mocniej zadbać o włączanie osób aktywnych do istniejących organizacji.
6. Istnieje potrzeba jednoczenia się do realizacji konkretnych zadań środowisk lokalnych NGO z mieszkańcami i instytucjami.

7. Organizację muszą mocniej dbać o działalność misyjną oraz o swój zespół (organizacja to nie tylko lider!).
8. Istnieje konieczność tworzenia warunków dla rozwoju grup nieformalnych (niekoniecznie ich aktywność musi się wiązać z rejestracją w Krajowym Rejestrze Sądowym).
9. Należy w większym stopniu wykorzystywać aktualnie dostępne narzędzia do prowadzenia działań i realizacji celów.
10. Warto rozważyć użyczenie tożsamości przez zarejestrowane organizacje dla nieformalnych grup.
11. Organizacje powinny mieć większy wpływ systemowy na działania realizowane we współpracy z państwem i samorządami.
12. Konieczne jest ułatwienie finansowania dla podmiotów (min. zmiana 1% tak, aby nie był konsumowany jedynie przez duże czy korporacyjne organizacje).

Ad.4 W oparciu o jakie wartości powinien działać III sektor?

Wartości obywatelskie (konieczne jest budowanie etosu wartości), takich jak min.:

- uczciwość,
- odpowiedzialność,
- wiarygodność,
- odwaga mówienia o problemach,
- odwaga mówienia o patologiach w III sektorze,
- uczciwość obywatelska (wskazywanie, że coś się dzieje źle w otoczeniu nie powinno być traktowane jak donosicielstwo)
- sektor podążający „ku wolności” tj. poszukujący i kreujący wolności demokratyczne,
- dialog.